

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 22-го січня 1966 року

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ РОБЕРТ МЕКНАМАРА ПЛАНУЄ "МАСОВЕ ВЖИТТЯ СИЛИ ВОГНЮ" у В'єтнамі, щоб цим способом зменшити втрати в людях. МекНамара зізнався в Сенатській комісії в справі додаткових фондів на оборону в сумі \$12.3 бильона. Він сказав, що треба буде ще більше число збройних сил вислати до В'єтнаму, а тому і нову дивізію Морської піхоти. Велі роду зброї у В'єтнамі мусять мати можливість використовувати якнайбільше амуніції та бомб. Це відноситься до піхоти, гелікоптерів та літаків і артилерії, мінометів і різного роду ракет. Збільшений вогонь проти ворога зменшить втрати в людях в американських збройних силах.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НАЗВАВ ГАРРІ С. ТРУМАНА "БАТЬКОМ" ЛІКАРСЬКОЇ ОПІКІ в рамках соціального забезпечення. Джансон при цьому передав колишньому президентові і його дружині пані Труман карти забезпечення на медичне лікування ч. 1 і ч. 2, а також аплікації на добровільне згодошення до забезпечення на заплату лікарських гонорарів. Президент Джансон був в Індіпенденсі 20-го січня, де відкрив Міжнародний Центр ім. Трумана. Президент Джансон пригадав, що це Труман перший вніс був законопроект про медичну опіку над старшими в рамках соціального забезпечення. Закон про медичну опіку почне діяти від 1-го липня 1966 року.

ШРАЙВЕР ТУРЕБУЄТЬСЯ НЕМОЖЛИВІСТЮ ДОПОМОГТИ ВООПІТІ СТАРШОГО ВІКУ. Голова Уряду Економічної Можливості зізнався в Окремій Сенатській Комісії в справі старших віком і заявив, що він не може ніяк допомогти старшим віком особам, яких є в ЗДА 5,400,000 осіб, з того дві треті жінки, які не можуть дістати жадної праці, бо до неї не надаються. Минулого року ім збільшено старечі пенсії з \$40 до \$44-ох, хоч сенатор республіканець із Вермонту В. Л. Праві пропонував збільшити старечі пенсії до мінімальної \$70. Сенатор Праві і цього року має запропонувати збільшити найменшій старечій пенсії. Шрайвер заявив, що його агенція не може в цій діяльності допомогти.

НЕМАЄ ПАНАЦЕЇ ПРОТИ СТРАЙКІВ ПУБЛІЧНИХ РОБІТНИКІВ. — заявив голова Американської Федерації Стейтсменів, Повітових і Міських Працівників Джером Вурф. Він сказав, що нема загального засобу, який внеможливив би такий страйк, який мав би бути в Нью-Йорку, де страйкували транспортні робітники. Він гадає, що пожежники і поліцейські не мають права страйкувати, але транспортні робітники повинні мати право на страйк. Посередники в переговорах про контракти мають бути вибрані не самими урядом, але також і робітничими організаціями. Уряд планує якийсь новий законопроект в справі страйків публічних робітників, але подробиці цього просять невідомі.

ІСТОРИК ДЖЕЙМС МЕКГРЕГОР БІРНС ПРОТИ ЗАВЕДІНОЇ ВЛАДИ ПРЕЗИДЕНТА І НЕДОСТАЧІ ОПОЗИЦІЇ. Бірнс опублікував книжку під заголовком "Президентова влада", в якій твердить, що Президент ЗДА мусить погоджуватися з "владами" з численними чинниками, які стараються впливати на нього в різних справах. Ця справа погіршується ще й тому, що немає творчої опозиції. Джансон під час виборів в 1964-му році мав проти себе такого слабого противника, як сенатор Голдвотер. Джансон дуже добре витримав цей факт. Організація величюгу суспільства, каже Бірнс, вимагає не погодження з боку Президента, але творчого його проводу і також творчої опозиції.

У СВІТІ

НОВИЙ ПІДПИСНИЙ ПРЕМ'ЄР, ПАМІ ПІДРА ГАНДІ, ДІСТАЛА запрошення від президента Джансона прибути до Вашингтону 1 лютого ч. р., як було умовлено з попереднім недавнім прем'єром Шастрі. Однак сам Президент визнав, що, мабуть, трудно буде їй вполатись до того часу з перерізними справами в Індії, тому вона приїде трохи пізніше. Американський амбасадор Честер Бовле мав з нею півгодинну розмову.

СОВЕТСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАБОРОНИХ СПРАВ АНДРЕЙ ГРОМІКО ВІДКИНУВ суттєвості японського міністра Етсубо Шіні — інтерв'ювати у в'єтнамській війні в користь замирення. Америка — заявила Громіко — є агресором, то вона повинна припинити агресію й відкрити свої війська, а тоді буде мир. Японський міністер звернувся тоді розмову на іншу тему.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ВІДДАВ "міжнародний гонимий лист" за маркканським міністром внутрішніх справ генералом Мохаммедом Уфіром у зв'язку із схопленням і, мабуть, убивством у Парижі маркканського політичного емігранта Мехді Бен Баркі. Цей наказ арештування видано після того, як маркканський уряд нічого не відповів на прохання французького, щоб генерал Уфір, який був у Парижі в дні схоплення Баркі, приїхав для зізнання перед французькими властями.

ПАПА ПАВЛО VI ПОРУЧАЄ ЗНОВУ поміркованість і розсудливість у шуканні єдності в християнському світі. У промові, яку виголосив в минулу середу до групи підвідувачів у Ватикані, Папа перестерігав проти надмірного "ентузіазму", який спонукує проблему християнської єдності, і надмірної байдужості, яка походить з незнання сутніх розбіжностей між різними Християнськими Церквами. Але Папа, покликаний на Другий Всесвітський Собор, твердив, що ініціатива в заходах досягнута єдності християнського світу повинні проявляти натоліки.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ДАВІ ВЕДЕ пропаганду і розсудливість у шуканні єдності в християнському світі. У промові, яку виголосив в минулу середу до групи підвідувачів у Ватикані, Папа перестерігав проти надмірного "ентузіазму", який спонукує проблему християнської єдності, і надмірної байдужості, яка походить з незнання сутніх розбіжностей між різними Християнськими Церквами. Але Папа, покликаний на Другий Всесвітський Собор, твердив, що ініціатива в заходах досягнута єдності християнського світу повинні проявляти натоліки.

ХАРЧОВА КРИЗА В ІНДОНЕЗІЇ ПРИМУШУЄ її спростувати ризик закордон. Проголошено в Джакарті, що 300,000 тонн ризи мають доставити Індонезії Бірми і Сіам. Найбільша трудність Індонезії в переговорах з чужими країнами, які мають харчові запаси, та, що Індонезійські фінанси наблизились до стану банкрутства і вона не дотримала своїх платіжних зобов'язань супроти Британії, Західної Німеччини й Японії, що підірвало її міжнародний кредит.

ГОМІН ВОСКРЕСНИХ ДЗВОНІВ З КИЄВА 22-ГО СІЧНЯ 48 І 47 РОКІВ ТОМУ БУЛО ЧУТИ В АМЕРИЦІ

Остан Тарнавський

ДЕНЬ 22-ГО СІЧНЯ

Це був великий день, коли вогню аркану людини дарував відважний Прометей!
Хог зависні боги помстились на Титану,
його вогонь горить, як гину апогей.

Це був великий день, коли слова любови
приїс між люд простий божественний Христос!
Хог розп'яли Його, щоб більше не промовив,
Ного завіт горить, як сонця вігніт стос.

Укрийте цей вогонь, Титанові утиски,
у серці бережіть божественну любов!
Бо цей вогонь — це дух, а дух — це творчі руки
що їх призначення — верхи нових будов.

Був наш великий день, коли народ безсмертний
піднявся посмів до вільного життя:
наперекір богам, що призначали вмерти,
наперекір судам — величчє вороття.

У В'ЄТНАМІ НОВОРІЧНЕ ПЕРЕМІР'Я — ДЖАНСОН ПОНОВЛЮЄ МИРОВОЙ ЗАКЛИК

Сайгон. — На всьому терені В'єтнаму настав спокій внаслідку перемір'я, що його проголосили всі воюючі сторони у зв'язку з традиційним буддистським триденним святкуванням Нового Року. Незначні війсьні "випадки" американської сторони приписув неперозумінням на тлі різниці календарів. Перемір'я триватиме до 24 ч. м., після чого відновляться війсьні дії. Президент Джансон висловлював новий заклик до миру, використавши для цього свою промову на церемонії, яка в четвер 20 ч. м. відбулася в Індіпенденсі, Мізурі, місці замирення коор. президента Трумана, у зв'язку із створенням в Ізраїлі "Центру Гаррі Трумана для сприяння миру". Президент підкреслював, що не від Америки залежить нині збереження миру, дармащо Америка "тримає відчиненими двері до миру". За головну перешкоду до миру Президент побачив "у помилковому погляді (комуністичному), що Америка вичерпує своїх принципів, що ми піддаємося натискові, або внаслідку перетворення відношень". Президент пригадав, що "кожний шоплар знає, що мир не є одностороннім" і що треба більше партнерів для підписання мирного договору. Справу війни - миру у В'єтнамі затронував також генеральний секретар Об'єднаних Націй у Тонт. Він висловився оптимістично, що "теперішні психологічні умовини" країні для шансів замирення у В'єтнамі, як були раніше, та що всі "заінтересовані сторони" визнавали за базу для замирення Женевський договір з 1954 року. У Тонт налякував обережно, але прозорі, що добре було б згорі з'ясувати, чи в майбутньому уряді Південного В'єтнаму можуть бути репрезентовані "асі кола населення", — що треба розуміти так, що у Тонт поручав би включення до майбутнього "коаліційного" південнов'єтнамського уряду також комуністів. У Тонт вперше підкреслював теж, що замирення у В'єтнамі повинно бути гарантоване також Комуністичним Китаєм, як одним із учасників згаданого Женевської конференції з 1954 року. Однак у Тонт виключив безпосередню роль Об'єднаних Націй в заходах щодо замирення у В'єтнамі, звернувши увагу, що яні Північний ані Південний В'єтнам не є членами Об'єднаних Націй. Одноразом секретар оборони Роберт МекНамара, зізнаючи на закритому засіданні спільних сенатських комісій Бюджетової і військових справ у зв'язку з вимогою Президента щодо признання нових кредитів у загальній сумі 4 бильйонів дол. на війсьні цілі у В'єтнамі, заповів, що американські збройні сили у В'єтнамі дотримуватимуться ім більше воєнну силу. За твердженням газет, МекНамара і голова шэфів об'єднаних штабів, генерал Ерл Вілер, мали заявити, що "янедолові" будуть відновлені бомбові налети проти стратегічних цілей у Північному В'єтнамі.

У В'ЄТНАМІ НОВОРІЧНЕ ПЕРЕМІР'Я — ДЖАНСОН ПОНОВЛЮЄ МИРОВОЙ ЗАКЛИК

Сайгон. — На всьому терені В'єтнаму настав спокій внаслідку перемір'я, що його проголосили всі воюючі сторони у зв'язку з традиційним буддистським триденним святкуванням Нового Року. Незначні війсьні "випадки" американської сторони приписув неперозумінням на тлі різниці календарів. Перемір'я триватиме до 24 ч. м., після чого відновляться війсьні дії. Президент Джансон висловлював новий заклик до миру, використавши для цього свою промову на церемонії, яка в четвер 20 ч. м. відбулася в Індіпенденсі, Мізурі, місці замирення коор. президента Трумана, у зв'язку із створенням в Ізраїлі "Центру Гаррі Трумана для сприяння миру". Президент підкреслював, що не від Америки залежить нині збереження миру, дармащо Америка "тримає відчиненими двері до миру". За головну перешкоду до миру Президент побачив "у помилковому погляді (комуністичному), що Америка вичерпує своїх принципів, що ми піддаємося натискові, або внаслідку перетворення відношень". Президент пригадав, що "кожний шоплар знає, що мир не є одностороннім" і що треба більше партнерів для підписання мирного договору. Справу війни - миру у В'єтнамі затронував також генеральний секретар Об'єднаних Націй у Тонт. Він висловився оптимістично, що "теперішні психологічні умовини" країні для шансів замирення у В'єтнамі, як були раніше, та що всі "заінтересовані сторони" визнавали за базу для замирення Женевський договір з 1954 року. У Тонт налякував обережно, але прозорі, що добре було б згорі з'ясувати, чи в майбутньому уряді Південного В'єтнаму можуть бути репрезентовані "асі кола населення", — що треба розуміти так, що у Тонт поручав би включення до майбутнього "коаліційного" південнов'єтнамського уряду також комуністів. У Тонт вперше підкреслював теж, що замирення у В'єтнамі повинно бути гарантоване також Комуністичним Китаєм, як одним із учасників згаданого Женевської конференції з 1954 року. Однак у Тонт виключив безпосередню роль Об'єднаних Націй в заходах щодо замирення у В'єтнамі, звернувши увагу, що яні Північний ані Південний В'єтнам не є членами Об'єднаних Націй. Одноразом секретар оборони Роберт МекНамара, зізнаючи на закритому засіданні спільних сенатських комісій Бюджетової і військових справ у зв'язку з вимогою Президента щодо признання нових кредитів у загальній сумі 4 бильйонів дол. на війсьні цілі у В'єтнамі, заповів, що американські збройні сили у В'єтнамі дотримуватимуться ім більше воєнну силу. За твердженням газет, МекНамара і голова шэфів об'єднаних штабів, генерал Ерл Вілер, мали заявити, що "янедолові" будуть відновлені бомбові налети проти стратегічних цілей у Північному В'єтнамі.

Губернатор Ричард Гюз проголосив Український День у стейті Нью Джерзі

Трентон. — Як попередні роками, губернатор стейту Нью Джерзі Ричард Гюз підписав в четвер, 20-го січня при участі кількох десятків осіб делегатиї представників українських громад цього стейту у приймальній залі Трентонського Капітолу прокламацію про встановлення 22-го січня Днем Української Незалежності в Нью Джерзі. В делегатиї, що її очолював головний представник УНІОСОУ і екзекутивний віце-президент УККО-мітету Америки, Посиף Лісогір, взяли зорганізовану участь представники громад Трентону, Ньюарку, Джерзі Сіті, Нью Бронсвіку, Елізабет, Кемдену й інших місцевостей, під проводом голів місцевих Відділів УККА і своїх парохів. Аранжував цю зустріч з губернатором відомий громадський діяч суддя Марсель Вагнер. Після святкової церемонії підписання прокламації та привітання губернатора із привітаннями, представники Г. У. Українського Народного Союзу в особах представника П. Лісогіра і касира Г.мана Слободяна відвідали губернатора Ричарда Гюза в його канцелярії і вручили йому подарунок — видану у "Свободі" англійською мовою праця ала. Івана Панчука про Шевченків "Заповіт".

СІРАКЮЗ, Н.П.

Сиракюз, Н.П. — Посадник міста — Вільям Велс і начальник повіту Джан Мулрой, спільно прокламацію, підписану 18-го січня, проголосили день 22-го січня Українським Днем. В українських радіопередачах подано відповідні тексти в українській і англійській мовах. В українських церквах будуть відправлені Богослуження в наміренні українського народу. Управа Відділу УККА під проводом мгр. Михайла Рубича відзначить День Української Державності академією-концертом в неділю 23-го січня о год. 6-й веч. в Українській Народній Домі. Святочну доповідь виголосить Ігор Чмола з Боффало, Н.П.

Проголошення Українського Дня у Філадельфії на телевізії

Філадельфія. — В середу, 19-го січня посадник міста Філадельфії Джеймс Тейт під час спеціальної вчорашньої, що в ній взяла участь численна делегатиї представників української громади цього міста, підписав прокламацію про проголошення 22-го січня Днем Української Незалежності в цьому майже чотиримільйонному місті, закликаючи всіх громадян прилучитись до святкування незалежності України, яка перед 46-ти роками стала першою жертвою більшовицького імперіалізму. У вчорашній передачі місцевою телевізійною станцією була новинка про цю подію, показуючи посадника Тейта, як він в привітності представників української громади підписує згадану прокламацію.

Президент Торговельної Палати ЗДА закликає до добровільних обмежень при збільшуванні цін і платень

Вашингтон. — Президент Торговельної Палати ЗДА, Роберт П. Герголд після конференції з президентом Джансоном закликає і працелавців і робітників до того, щоб добровільно обмежувалися при збільшуванні цін на товари та при вимогах більших робітничих платень при підписуванні нових контрактів про працю. Герголд просив президента Джансона, щоб він ще раз підкреслював у своїй заяві важливість добровільних обмежень при збільшуванні цін на товари при вимогах більших зарплат, щоб цим способом не допустити до інфляції. З Гергольдом були у Президентові та й віце-президент Торговельної Палати М. А. Руніт та виконний її директор Арн Н. Бут. Конференція в Білому Домі тривала 75 хвилин. Після неї Герголд заявив журналістам: "Алежми до всіх бізнесменів у ЗДА, щоб вони всіма силами трималися цієї протиінфляційної лінії. Торговельна Палата ЗДА має влаштувати до 8-го лютого симпозиум в справах інфляції та заважити для економіки, політики.

УКРАЇНСЬКІ КУПЦІ В АРГЕНТИНІ ВЕДУТЬ ГРОМАДСЬКУ ПРАЦЮ

Буенос Айрес. — Союз Українських Купців, Промисловців і Професіоналістів в Буенос Айрес відбув свої річні збори. Із звітів Управи довідусьмося, що наші купці і промисловці в Аргентині крім своєї професійної діяльності ведуть теж широку громадську працю. Управа Союзу організувала Фонд Культури, постійно фінансує радіопередачу "Вільна Україна". Українське зорганізоване купецтво в Аргентині уфундувало домішку для місцевої української церкви, зібравши на цю ціль около двох мильйонів пезів. За свою громадську діяльність і за жертвенність на народні цілі Союз Українських Купців, Промисловців і Професіоналістів тішиться великою симпатією української громади в Аргентині. В Управі Союзу є діяльні такі підприємці і купці: Т. Хомишин (голова), Е. Ольшанецький, д-р Б. Стєрнюк, О. Кузьмич, М. Гнатішин, І. Карнацький, Д. Демчук, інженер Г. Філас, С. Сенів, В. Лех, Я. Яєвський, О. Юрків, М. Олесків, С. Ярослав, О. Волошина, І. Григорашук, Б. Яхно, Е. Коваль.

УКРАЇНСКА МОЛОДЬ В АВСТРАЛІЇ ПОПИСУЄТЬСЯ НА КОНЦЕРТАХ

Сідней. — Під кінець минулого року відбулись у Сідней музичні імпрези, які вказують на замальовування української молоді музикою і музичним мистецтвом. Зокремним концертом під назвою "На крилах рідної пісні" виступив юр українських пластунів "Юрій Боля". Концерт відзначував сторіччя українського національного мистецтва і в зв'язку з 70-річчям з дня народження, відомого майстра Василя М. Скварчука інспектором (суперінтендентом) шід округи Нипавик в Саскачевані. Василь М. Скварчук покінчив крім нормальних університетських студій Інститут Петра Могили, і був діяльний в українській студентській громаді.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ

Учитель В. Сухомлинський в "Молоді України" з 14 січня в статті під цим заголовком пише про учня Володимира С., "недисциплінованого хлопця", який вирівав цілі сторінки з підручника історії, викладає їх геть. А перед цим, — пише В. Сухомлинський, — з Володимиром був такий конфлікт. Під час політінформації зайшла мова про механізаторів тракторної бригади сусіднього колгоспу. "Без ручної праці", — сказав політінформатор, — вони вирощують 50 гектарів буряків. Це — справжня комуністична праця.

Володимир засміявся: "Яка там комуністична!" Політінформатор розгубився, замовк.

"Яка ж це комуністична бригада", — продовжував Володимир, — коли в газетах пишуть: без затрати ручної праці, а жінки там копають лопатами!"

ВИСОКА НАГОРОДА КЛІЧЕ ДО НОВИХ УСПІХІВ

14-го січня в Києві відбулась нарада буряководів України, на якій нагороджено орденами і медалями десятки буряководів. У подальшому під цим заголовком телеграфічною агенцією РТАУ широкій інформації, між іншим, сказано: "В окремих районах це низька культура землеробства (?), повільно вводяться і освоюються сівоозміни. Часто під бурки виділяються випадкові попередники, не повністю використовуються мінеральні добрива, мало це вноситься і органічних добрив, до того ж якість їх низька".

НАГОРОДИЛИ ОРДЕНОМ ЛЕНІНА

"За заслуги в розвитку радянського образотворчого

УКРАЇНСЬКІ КУПЦІ В АРГЕНТИНІ ВЕДУТЬ ГРОМАДСЬКУ ПРАЦЮ

Буенос Айрес. — Союз Українських Купців, Промисловців і Професіоналістів в Буенос Айрес відбув свої річні збори. Із звітів Управи довідусьмося, що наші купці і промисловці в Аргентині крім своєї професійної діяльності ведуть теж широку громадську працю. Управа Союзу організувала Фонд Культури, постійно фінансує радіопередачу "Вільна Україна". Українське зорганізоване купецтво в Аргентині уфундувало домішку для місцевої української церкви, зібравши на цю ціль около двох мильйонів пезів. За свою громадську діяльність і за жертвенність на народні цілі Союз Українських Купців, Промисловців і Професіоналістів тішиться великою симпатією української громади в Аргентині. В Управі Союзу є діяльні такі підприємці і купці: Т. Хомишин (голова), Е. Ольшанецький, д-р Б. Стєрнюк, О. Кузьмич, М. Гнатішин, І. Карнацький, Д. Демчук, інженер Г. Філас, С. Сенів, В. Лех, Я. Яєвський, О. Юрків, М. Олесків, С. Ярослав, О. Волошина, І. Григорашук, Б. Яхно, Е. Коваль.

УКРАЇНСКА МОЛОДЬ В АВСТРАЛІЇ ПОПИСУЄТЬСЯ НА КОНЦЕРТАХ

Сідней. — Під кінець минулого року відбулись у Сідней музичні імпрези, які вказують на замальовування української молоді музикою і музичним мистецтвом. Зокремним концертом під назвою "На крилах рідної пісні" виступив юр українських пластунів "Юрій Боля". Концерт відзначував сторіччя українського національного мистецтва і в зв'язку з 70-річчям з дня народження, відомого майстра Василя М. Скварчука інспектором (суперінтендентом) шід округи Нипавик в Саскачевані. Василь М. Скварчук покінчив крім нормальних університетських студій Інститут Петра Могили, і був діяльний в українській студентській громаді.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ

Учитель В. Сухомлинський в "Молоді України" з 14 січня в статті під цим заголовком пише про учня Володимира С., "недисциплінованого хлопця", який вирівав цілі сторінки з підручника історії, викладає їх геть. А перед цим, — пише В. Сухомлинський, — з Володимиром був такий конфлікт. Під час політінформації зайшла мова про механізаторів тракторної бригади сусіднього колгоспу. "Без ручної праці", — сказав політінформатор, — вони вирощують 50 гектарів буряків. Це — справжня комуністична праця.

Володимир засміявся: "Яка там комуністична!" Політінформатор розгубився, замовк.

"Яка ж це комуністична бригада", — продовжував Володимир, — коли в газетах пишуть: без затрати ручної праці, а жінки там копають лопатами!"

ВИСОКА НАГОРОДА КЛІЧЕ ДО НОВИХ УСПІХІВ

14-го січня в Києві відбулась нарада буряководів України, на якій нагороджено орденами і медалями десятки буряководів. У подальшому під цим заголовком телеграфічною агенцією РТАУ широкій інформації, між іншим, сказано: "В окремих районах це низька культура землеробства (?), повільно вводяться і освоюються сівоозміни. Часто під бурки виділяються випадкові попередники, не повністю використовуються мінеральні добрива, мало це вноситься і органічних добрив, до того ж якість їх низька".

НАГОРОДИЛИ ОРДЕНОМ ЛЕНІНА

"За заслуги в розвитку радянського образотворчого

ПОГОДА НА УКРАЇНІ

Останніми днями на території України потеплішало. Тепле повітря принесли циклон з Середземного моря. Температура навіть у північних областях не була нижчою за 0, а на півдні досягла 4-8 ступнів (за Цельсієм), тепла. До 10-11 ступнів було в Криму. Морозна погода стоїть в західних областях. У Карпатах мороз досягав 10-15 ступнів, а снігу намоло понад 20 сантиметрів ("Рад. Україна" з 15 січня).

ПОГОДА НА УКРАЇНІ

Останніми днями на території України потеплішало. Тепле повітря принесли циклон з Середземного моря. Температура навіть у північних областях не була нижчою за 0, а на півдні досягла 4-8 ступнів (за Цельсієм), тепла. До 10-11 ступнів було в Криму. Морозна погода стоїть в західних областях. У Карпатах мороз досягав 10-15 ступнів, а снігу намоло понад 20 сантиметрів ("Рад. Україна" з 15 січня).

СВОБОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Свято Української Незалежності

Вже увійшло в традицію до всіх осередків еміграційного скупчення українців відзначати день 22-го січня, як день української незалежності. На терені З'єднання Держави Америки окремі українські громадяни зобразили того, що посадники міст відзначають цей день спеціальними прокламаціями, на будинках міських управ повисає у цей день побіч американського український національний прапор, у міських газетах та телевізійних програмах згадується про цю українську вартість. Щобільше, святкування роковин української незалежності змусило нашу спільноту перенести й до столиці багатьох країн, де подібно до посадників міст чинність із проголошенням українського дня виконують губернатори, ба навіть до Вашингтону, де в Конгресі ЗДА у той день відбувається святочна церемонія з молитвою за Україну.

Всі ці зовнішні явища святкування української незалежності — це незаперечний успіх української еміграції, і їх треба врахувати, як збудовку в популяризації української справи. Але в той самий час ці зовнішні ознаки чораз частіше стають виключним відзначенням роковин української незалежності — тоді, коли святкування дня української незалежності повинно і мусить бути новим етапом і далішим кроком у боротьбі за відновлення незалежності України.

Українська Народна Республіка, що постала у висліді збройної боротьби нашого народу і закріпила себе актиями 22 січня 1918-го і 1919-го років, це не лише символ державності, що його зберігає українська еміграційна спільнота, але й ідея, але це ж ідея, що мусить жити повсякчасно. Щоб ця ідея жила, її треба постійно актуалізувати, постійно здійснювати. Правда, не кожний час підходить для збройної боротьби, хоч звичайно збройна боротьба це найдоцільніша акція в обороні чи здобутті самостійності кожного народу. Але й політична боротьба, боротьба в ділянці культури може дати поважні й успішні наслідки. І нині для такої боротьби є повна можливість.

Утрата української державності стоїть у зв'язку з планованою дією комуністичних змовників проти вільного світу. Внаслідок цієї планованої більшовицько-московської агресії впала молода Українська Народна Республіка. Жертвами цієї агресії були й інші народи на Сході Європи та в інших частинах нашої землі. В останньому десятиріччі більшовицький наступ проти вільного світу змінився китайсько-комуністичною потугою. Нині авесь світ з острахом дивиться на В'єтнам, де об'єднана китайська-московська комуністична змова проти вільного світу показала свої пазури. В цій дійсності справа України, яка стала першою жертвою комуністичної агресії — актуальна справа сучасності. Тож і апеляції голови УККА до американського Конгресу з проханням про Україну в час боротьби американської армії в обороні свободи в'єтнамського народу має особливе значення.

Не менше важлива боротьба на культурному фронті. Бже в наступному році святкуватимемо 50-річчя акту 22-го січня. Пам'яті цієї — це поважний час! Та чи використали ми цей довший час для всестороннього навіснення наших справедливих політичних аспірацій? Чи є наукові твори, що поважно і достойно презентують справу України перед цілим світом? Цей останній рік перед 50-річчям нашої незалежності не сміємо змарнувати; його треба використати підсиленням зусиль — політичними, культурними, організаційними та економічними, бо до цього нас зобов'язує воля, яку ми маємо у вільному світі, та воля, в якій все це перебуває наш нарід на рідній, не своїй землі.

Давня, завжди жива подія

У щорічних міркуваннях на тему подій з 22 січня 1918 і 1919 років можна повторювати ті самі твердження й висновки — і вони завжди матимуть живу, актуальну вартість. Так з усіма подіями та ініціями роковини, з усіма ідеями, які є вищими понад елементи часу і простору. Четвертий Універсал Української Центральної Ради, яким проголошено суверенну, від когось незалежну Українську Народну Республіку, і Акт об'єднання українських земель, проголошений роком пізніше, це такі події, які зберігають свою актуальність повні — без уваги навіть на те, чи Україна поневолена ворожим заїманцем, як ось тепер, чи вона здобує свою втрачену державність. Дату 22-го січня українці завжди відзначатимуть і завжди згадуватимуть, як започаткування нового періоду в новітній історії України, як започаткування нової української людини, як покладення наріжного каменя під новий світогляд всіх українських людей, як перемогу великої ідеї — визволення з-під чужого ярма і будівництво нового життя народу у власній хаті, де своя правда і сила, і воля.

Коліс день 22-го січня буде національно-державним святом у відновленій українській державі, як є такі свята в усіх вільних народів світу. Тепер можна відзначати цей день тільки поза межами України, бо на Україні не вільно говорити про Центральну Раду, про IV Універсал, про Трудовий Конгрес і Акт Злуки: нинішня окупаційна влада в Україні ставиться до цих українських законодавчих установ з презирством і 47-ми років, до їхніх величезних актів, як до своїх смертельних ворогів: бо тоді, 48 і 47 років тому, проголосовано волю українських земель, а нинішні мовляди, ті, що з-поза формальної вивіски УССР диктують свої накази, принесли українським землям неволю. І тому нині ми це виразимо, як будь-коли, мусимо відчувати той обов'язок, який лежить на нас — на українських людях, розсіяних в діаспорі, на українській громаді у вільному світі, зокрема на американсько-українській спільноті. Бо нині лише ми можемо плекати культ ідеї української народоуправної державності, нині лише ми можемо іменем народу, що йому затулено уста, говорити про його змаг до волі і ненависті до поневоловача, лише ми можемо прореквізувати людей у широкому світі для справи волі в Україні.

Вже багато років минуло від того дня, що його сьогодні відзначаємо. Вже мало хто залишився з безпосередніх творців IV Універсалу й Акту Злуки, з безпосередніх свідків тих світських подій. Уже третє покоління виростає з того часу. Але вартість великих ідей не міряється роками. І не треба заглядати до підручників історії, щоб знати, що деякі народи сотіями років чекали на своє визволення. Багато причин склалося на те, що Україна й українці належать до останніх, які ще діють перебувають у колоніальній стані. А втім, це єдині докази, що цей стан закінчиться перемогою української визвольної ідеї.

Тому день 22 січня не треба відзначати, як сумну дату, яка пригадує нам, що ми „мали і втратили“, а як свідку дату, що ми проголосили тоді свою волю до незалежності, боролися свою свободу із зброєю в руках, залишилися тому своєму проголошенню вірними і черпаємо з тієї віри силу, щоб зберегти своє „я“. І щоб живими зберегти ідею, коли її звеличуватимуть вольними устами в Україні.

У РОКОВИНІ 22-ГО СІЧНЯ

Виконуючий обов'язки президента УНР в екзилі, Микола А. Лівницький, передає через радіосвітлицю з Риму звернення до українського народу з нагоди 48-х роковин проголошення державності України.

Микола А. Лівницький, який після смерті д-ра Степана Вишиванця перейняв, як голова Виконавчого Комітету УНР, виконання обов'язків президента УНР в екзилі, у своєму зверненні до українського народу пригадає у першу чергу історичні події 22 січня 1918 і 22 січня 1919 рр., що відіграли вільну народоуправну державу українського народу і з'єднали всі українські землі. Український нарід поклав величезні жертви в боротьбі за свої державні ідеали — спершу на бойових фронтах проти російського напастника, потім у тюрмах ЧК-ГПУ-НКВД — за останньої світової війни від двох безпощадних ворогів, німецьких нацистів і російських більшовиків, врешті й після останньої світової війни, коли вся Україна знову опинилася під владою червоної Москви. Російська імперіалістична рука протяглась до українців і поза межі України: ось так ще в 1926 році агітував з рук наелегану Московію вбивця Симон Петлюра, під проводом якого наше військо обороняло Україну.

„Історія інших народів — продовжував М. Лівницький — учить нас, що боротьба за свободу і незалежність триває дуже довго — десятиліття і більше. Так було в Італії, в Греції, в Польщі, в Болгарії. Доля судила й українців витривати в тяжкій, довгій і повній жертв боротьбі. Але якщо віра в перемогу не загине, якщо в народі українському живе тверде прагнення здобути свої свідомі, належні коїні нації права — це є запорукою того, що, як казав Шевченко, наша правда не вмере, не загине...“

Український народ не скапітулював, не схилився перед ворогом. Наша лицарська армія билася доостанку, але не скапітулювала. Не скапітулювала і легальний Уряд Української Народної Республіки, який продовжує на чужині своє існування і діяльність, як екзильний Державний Центр, і, поруч з численними українськими організаціями в різних країнах світу — в ЗДА, Канаді, в країнах Західної Європи і Латинської Америки — виконує свою роль чеківки українського народу в його прагненні до справжньої свободи, демократії і незалежності в своїй суверенній державі. Численні науково-культурні установи українців у вільному світі, як Наукове Товариство імені Шевченка, Вільна Українська Академія Наук, Український Вільний Університет, Український Технічно-Господарський Інститут і інші — виконують на чужині культуру українську працю, оскільки в Україні немає вільної науки,

немає вільного розвитку української культури. На чужині вільно розвивається Українська Православна Церква, Українська Католицька Церква й українські євангелістичні Церкви, які в Україні всі заборонені. В Україні немає релігійної свободи, і підпорядкована московському патріархату Церква виконує накази совєтсько-російського уряду.

Та найголовніше — і про це ми тут, на чужині, знаємо! — український патріотизм і прагнення справжньої свободи і незалежності живуть серед українського народу на батьківщині! Вони живуть серед українських селян і робітників, серед української трудової інтелігенції, серед діячів науки і культури, серед письменників і поетів, серед артистів і — серед молоді. Ми знаємо, в яких тяжких умовах доводиться Вам, українці, і українці на Батьківщині, жити й працювати. Ми знаємо, що Ви мусите стримуватися у вияві Ваших почувань, не можете вільно висловлювати своїх думок і справжнє прагнення. Але ми знаємо також, що у своїх серцях Ви зберігаєте вірність шевченківським ідеям вільної і незалежної України, що Ви одностайні з нами щодо національно-державних ідеалів українського народу. І ця наша віра у Вас, певність нашої душі, єдиності з Вами і дає нам силу та навагу, щоб далі неухильно примувати шляхом відновлення народоуправної держави нашої — Суверенної і Соборної Української Народної Республіки.

Не повороту до реакції царської — російської або польської держави, не ретроградства, не якогось „буржуазного націоналізму“ чи фашизму, як це облюбили твердити єврейська пропаганда, бажало ми, Ми, разом з Вами, нашими братами й сестрами, прагнемо справжніх національних, релігійних, політичних і соціальних свобод і народоуправної української держави, якою є проголошена Українською Центральною Радою в роках 1917/18 Українська Народна Республіка.

Всі народи, особливо ж ті, які борються за своє визволення, переживають у своїй історії тяжкі періоди. Не маємо чого заляпувати оти на той факт, що саме тепер український народ і українська національно-визвольна справа перебувають у тяжкій ситуації. Що не твердить совєтсько-московська пропаганда, але режим на Україні не покращився в тому часу, коли сталінські послики мортдаулі мільйонів невинних жертв. Може змінилися методи й засоби, але сьогоднішній совєтсько-московський провід складається з колишніх вірних учнів і соратників Сталіна. Україна так само перебуває в неволі окупаційно-колоніального режиму совєтської Москви.

Міжнародна ситуація теж несприятлива для всіх поневолеваних совєтсько-московських народів. Уряд совєтсько-російської імперії облюдує заповнює, що він

проти війни і бажає миру, провадить свою політику т. зв. мирного співіснування. Але насправді Москва підтримує скрізь воєнну небезпеку війни, сіє неспокій і створює загрозу нових воєнних конфліктів. Мариво війни наслідком, наприклад, сучасного конфлікту у В'єтнамі, нависло над світом. І тому держави західного світу, маючи багато власних клопотів, бажачи уникнути катастрофи нової світової війни, не мають можливості й не відважуються займатися справами поневолеваних Москвою народів, а в тому числі й справами України.

Ми, українці, також проти війни, яка принесла б руїну для всього світу й також для нашої Батьківщини. Але совєтська Москва, яка поневолює численні волюблені народи, не має права виставляти себе оборонцем ніби поневолеваних народів і підтримувати т. зв. визвольні війни. Якщо свободу і незалежність здобули або здобувають колониальні народи Африки й Азії, то таке ж право на свободу і незалежність має Україна, мають народи Кавказу і Туркестану, Білорусь, балтійські країни, Чехо-Словаччина, Польща, Румунія, Угорщина, Болгарія й інші, з яких, як і з вільною державою російського народу, коли вона перестане поневолювати інші народи, майбуття вільна, незалежна і єдина українська держава буде жити в добросусідських відносинах.

Не звачаючи на тяжку міжнародну і внутрішню українську ситуацію, ми мусимо твердо вірити, що Україна здобуде своє право на вільне й незалежне існування і відновить свою власну демократичну державу. Неминуче наближається час упадку останньої в світі колониальної імперії — совєтської Москви. Вона, ця імперія, переживає великі зовнішні і внутрішні труднощі. Залучається все дужче совєтсько-комуністична система господарства, ідеологія на кризу комунізму все більше поглиблюється, поневолені народи підносять голови і не хочуть виконувати наказів з Москви. І коли необхідно прийде день всенародного зрушення серед усіх поневолеваних націй, коли він прийде і серед самого російського народу, який теж не має політичної і соціальної свободи і який повинен покласти край нацидуючій йому його імперіалістичній урядовій політиці поневоловачів інших народів, — коли цей день прийде, тоді Україна не буде самотня: за нею буде солідарність усіх поневолеваних Москвою народів, за нею будуть симпатії вільних націй світу, для яких українська національна справа вже не є такою незнайою, як то було півстоліття тому.

В той прийдешній день визволення мусимо похопити вірити, на нього мусимо чекати і на нього мусимо з напруженням усіх сил працювати. Ставимося українці на Батьківщині найтяжче: вони мають витримати в неоприятливій для нас ситуації, використовувати все, що дається, для української національної справи в тяжких умовах перебування під совєтсько-російською окупаційним режимом. Українці, які перебувають у країнах вільного світу, повинні виявляти якнайменше взаємних розходжень і якнайбільше єдності і всеосягаючої солідарності, бо тільки при цьому вони зможуть гідно репрезентувати перед світом визвольні прагнення українського народу та максимальну допомогу українцям на Батьківщині в їх щоденній боротьбі за визволення.

Я можу прикрити, що Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі, Українська Національна Рада і Виконавчий Орган, буде гідно, мірою наявних сил і можливостей, виконувати далі свої завдання...

Мих. Калитовий

У КИЄВІ РЕГАБІЛІТУВАЛИ... ІМПЕРАТРИЦЮ

Куригуба. У широкому світі добре знаний фант заїраючи ліквідатор більшовицької російської царської родини. Здійснено ту криваву розправу за особистим наказом тодішнього голови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Свердлова. В підвалах міста Скартеринбургу, на Уралі, знищено не тільки царя Микола II, царя Олександра, хронічно хворого й сина Олександра (застрелено на батьківських руках), усіх їх дочок, але також ближче оточення родини, до служниць включно. Можливо, що саме за це перейменовано Скартеринбург на — Свердловськ?

Уникала тоді кривавої купелі імператриці, вдова по Олександрові III і мати Миколи II, Марія Федорівна Романова, походження з данської королівської родини. Їй пощастило своєчасно виїхати до Данії, на свою батьківщину.

Ці події виривають в пам'яті при читанні газетних повідомлень про перебування високих закордонних гостей у столиці нашій місті України — Києві. Совєтська преса пише, що їх там урочисто приймають у... Марійському палаці.

Так, у Києві, на Олександрівській, тепер вулиці Революції, на початку Липок, на мальовничому узвишші над Дніпром, покинула імператриця Марія Федорівна особисте вибрало була місце для побудови палацу. Кажуть, що її найбільше з усіх міст у світі припав до серця Київ, і тому тут захотіла вона мати власний дім, в якому пізніше кожного року мешкала деякий час. Коли цар Микола II сам чи з родиною, на відвідування до Києва, то зупинявся в її палаці. Очевидно через це, крім Марійського, мав ще він назву Царський.

Будова його — одноповерхова, з величезним партером, не в масивно-петербурзькому стилі, а на зразок палаців в Італії, і тому, виглядає вона легітимо то привабливою для ока. Колір — м'який, блакитний. Реставровано, палац у глибині великого подвір'я. Попереді, аж до самої брами, великий квітник. В правому від Дніпра куті, под

умовах перебування під совєтсько-російською окупаційним режимом. Українці, які перебувають у країнах вільного світу, повинні виявляти якнайменше взаємних розходжень і якнайбільше єдності і всеосягаючої солідарності, бо тільки при цьому вони зможуть гідно репрезентувати перед світом визвольні прагнення українського народу та максимальну допомогу українцям на Батьківщині в їх щоденній боротьбі за визволення.

Я можу прикрити, що Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі, Українська Національна Рада і Виконавчий Орган, буде гідно, мірою наявних сил і можливостей, виконувати далі свої завдання...

Мих. Калитовий

У КИЄВІ РЕГАБІЛІТУВАЛИ... ІМПЕРАТРИЦЮ

Куригуба. У широкому світі добре знаний фант заїраючи ліквідатор більшовицької російської царської родини. Здійснено ту криваву розправу за особистим наказом тодішнього голови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Свердлова. В підвалах міста Скартеринбургу, на Уралі, знищено не тільки царя Микола II, царя Олександра, хронічно хворого й сина Олександра (застрелено на батьківських руках), усіх їх дочок, але також ближче оточення родини, до служниць включно. Можливо, що саме за це перейменовано Скартеринбург на — Свердловськ?

Уникала тоді кривавої купелі імператриці, вдова по Олександрові III і мати Миколи II, Марія Федорівна Романова, походження з данської королівської родини. Їй пощастило своєчасно виїхати до Данії, на свою батьківщину.

Ці події виривають в пам'яті при читанні газетних повідомлень про перебування високих закордонних гостей у столиці нашій місті України — Києві. Совєтська преса пише, що їх там урочисто приймають у... Марійському палаці.

Так, у Києві, на Олександрівській, тепер вулиці Революції, на початку Липок, на мальовничому узвишші над Дніпром, покинула імператриця Марія Федорівна особисте вибрало була місце для побудови палацу. Кажуть, що її найбільше з усіх міст у світі припав до серця Київ, і тому тут захотіла вона мати власний дім, в якому пізніше кожного року мешкала деякий час. Коли цар Микола II сам чи з родиною, на відвідування до Києва, то зупинявся в її палаці. Очевидно через це, крім Марійського, мав ще він назву Царський.

Будова його — одноповерхова, з величезним партером, не в масивно-петербурзькому стилі, а на зразок палаців в Італії, і тому, виглядає вона легітимо то привабливою для ока. Колір — м'який, блакитний. Реставровано, палац у глибині великого подвір'я. Попереді, аж до самої брами, великий квітник. В правому від Дніпра куті, под

умовах перебування під совєтсько-російською окупаційним режимом. Українці, які перебувають у країнах вільного світу, повинні виявляти якнайменше взаємних розходжень і якнайбільше єдності і всеосягаючої солідарності, бо тільки при цьому вони зможуть гідно репрезентувати перед світом визвольні прагнення українського народу та максимальну допомогу українцям на Батьківщині в їх щоденній боротьбі за визволення.

Я можу прикрити, що Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі, Українська Національна Рада і Виконавчий Орган, буде гідно, мірою наявних сил і можливостей, виконувати далі свої завдання...

Я можу прикрити, що Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі, Українська Національна Рада і Виконавчий Орган, буде гідно, мірою наявних сил і можливостей, виконувати далі свої завдання...

НА ТЕМИ ДНЯ

„Ду ю лайк водка?“

Ніхто з нас, українців, не хоче бути москвинцем. Ми дуже ображаємося, коли американець, почувши, що ми — українці, вигукнемо: „О, рашен!“ Тоді ми готові дати такому американцеві цілу лекцію з географії, історії, мовознавства, щоб він утормолював, яка різниця між Україною і Росією: між „юкрейніс“ і „рашен“. Трапляється така халепка й мені оце недавно.

— Гу ар ю? — питає.

— Юкрейніс, — кажу. А він:

— О, рашен! Водка! Ду ю лайк водка? — Оце, думаю собі, халепка! При чому тут „рашен“ — це так — як розумію необізнаного американця. Але при чому тут „водка“? Аж злість мене взяла. Але по хвилині часу злість пройшла, бо що до мови, історії, традиції і всього іншого, то ми справді мало подібні до „рашен“, але щодо „ду ю лайк водка“ — боюся, порівнювати, щоб не викликати патріотичної реакції багатьох читачів. Але дещо сказати таки осмілюся.

З кожним роком, ми все більше й більше губимо міру з уживанням алкоголю. Нарікаємо на американців, що в отих темних барах продають гроші і розум; говоримо про москалів, як про п'яницю, а самі? На що перетворилися наші народні доми? Скільки торілях впливають українці під час різних забав, які, власне, для того й влаштовуються, щоб не забув ніхто, а якнайбільше випити? Чи, може, тому, що гроші, нами пропиту, йдуть на національні цілі, ми кращі від тих, що п'ють у барах? Або так: що має спільного з релігією і церквою заведення до всіх наших парадних обрядів пиячення під час церковних, парадальних імпрез?

Хтось може сказати, що українці так менше п'ють, ніж інші, отже нема потреби про це пригадувати. Може, це так. Але як можна дізнатися, наприклад, скільки нас, українців, серед отих 300 тисяч (дуже „консервативно“ підраховували, як каже каліфорнійський департамент здоров'я) алкоголиків у Лос-Анжелесі?

Навіч у Канаді, де за останній рік кількість алкоголиків трохи зменшилась, на кожних 100 тисяч припадає 2.170 алкоголиків. Щороку понад 4.000 осіб умирають „офіційно“ безпосередньо через алкоголь в ЗДА. У минулому році прибутків з продажу алкоголю держава мала 3.500.000.000 дол., а лише автомобільні нещастя випадки із-за алкоголю коштували за той самий час 4.000.000.000 дол., тобто більше, ніж прибутки. Лише Каліфорнійський штат планує економити в цьому році 2.500.000 доларів на запобіжні заходи проти наслідків надмірного вживання алкоголю.

Ці страшні цифри нас, українців, ясна річ, не лякають, бо ми такі ж менше п'ємо, ніж будь-яка інша національна група. Але призвудатись над цими цифрами і ми мусимо. Пора нам перестати гордитися тим, що наші козаци, мовляв, теж уміли пити, шей як! Пора відмовитись від переконання, що, мовляв, комік лише той актор, що приставком пішеся п'є горілку, а не сцені наших театрів. Пора навчитись нам збирати гроші на національні й церковні цілі без надмірного вживання алкоголю.

Якщо ж ні — тоді нема чого ображатись на „американців“? „Юкрейніс“? О, рашен! Ду ю лайк водка? —

Іван Овечко

● Комуністична Болгарія погодилася дати Північному В'єтнаму безвідсотковий кредит на купівлю різних машин та вираз. Болгарія випливає теж до Північного В'єтнаму своїх техніків для будови фабрик.

● Московська „Літературна Газета“ підкадається на шпірію і одностайність американських чинників з американською пресою у виявленні всіх подорожів комунізму в ЗДА. Миколай Атаров поручає на сторінках названого часопису, щоб совєтський уряд перестав скривати жахливі факти про альямент в СРСР та масовий протиположний закон, який прийнято в Польщі й ЧСР. Він пропонує продати горілку в менших пляшечках і з меншим відсотком алкоголю.

Ю. Юлія Катрій, ЧСВВ

НАША ШКОЛА — НАШЕ МАЙБУТНЄ

(3)

Моральна опіка

Завданням нашого гайскула буде не тільки вчити нашу молоддь любити свою Церкву й народ, але також дати їй належну моральну опіку. Це незаперечний факт, що молодіші злочинні поведінки входить і до наших родин. Вже й наша молоддь має діло з поліцією, в'язницею та поправними домами. А головна причина тих сумних фактів у невідповідному вихованні, у впливах чужої школи, де нема молитви, де чужа, звичайно матеріалістична атмосфера, а деколи навіть явна безбожність.

І яка тут рада, який лік на це лихо? Єдина й найкраща рада: дати нашім молоді добре виховання і добру моральну опіку. А це зможе вона дістати в нашому гайскулі під опікою нашої Церкви, наших отців, сестер і наших професорів. Час позрівання молоді переважний, бо в цьому формується її характер і світогляд на ціле життя. І в тому часі молоді потребує особливої опіки і провodu. І якраз у своєму гайскулі вона знайде потрібну моральну опіку, провід, догляд та пораду.

П. ОВОВ'ЯКИ БАТЬКІВ, ГРОМАДИ І ЗАГАЛУ

Якщо український гайскул справді має відіграти таку переважну роль у збереженні нашої молоді для нашого народу й Церкви, то мусимо його мати, мусимо його за всяку ціну відкрити в метрополії Нью-Йорку, мусимо бути готові на велику жертву, бо тільки великою жертвою dokonуються великі діла.

Найбільша наша фінансова жертва з нічим у порівнянні із значенням та цінною, що її має молоддь для Церкви, народу та нашого майбутнього. Тому ставимо питання: які в цій важливій справі наші обов'язки, обов'язки батьків, громад і загалу? Як до справи нашого гайскула мають ставитись батьки, як кожний свідомий українець і як український загаль?

Відповідь ясна і коротко: у всіх нас наші діти, наша молоддь мусить стояти на першому місці, як щось найцінніше, що його мають наші батьки, наші наріди і Церква. Недавно подавали американські часописи ось такий сумний факт: Одна родина в Солт-Лейк-Сіті оголосила, що проминає свою піврічну дитину за живання, але в добрім стані авто. Що сказати про тих злигодних батьків, що в їхнє старе авто більше значить, як рідна дитина?

Чуючи це, ми спонтанно для наших батьків відчували погорду, ми відразу масмо на них найгостріший суд і найгостріші кари! Та уважаймо, щоб, засуджуючи їх,

ми тим самим не видали за суду на себе самих! І серед наших людей можна ствердити подібне явище. І серед наших людей дитина в родині поволі сходить на друге, третє і даліше місце. На перше місце в родині приходить новий дім, гарне авто, модерне влаштування дому, вакації і т. п., а діти тим часом без опіки марнуються і продаються на дорож. Чи не дивно, що батьки, які властиво живуть і працюють для своїх дітей, та коли треба дати пару доларів на їхню виховання та на свою школу, то цих доларів чужому не став, бо купили новий дім, нове авто чи щось подібне, дачебто це найважливіші речі у світі. Скільки разів навіть від добре забезпечених наших людей, коли в них просили жертви на свою школу, можна було почути слова: „О, мої діти вже давно покинули школу“ або „Я не маю дітей, то мені не треба“. Чи так може говорити свідомий українець, що з турботою дивиться в майбутнє нашого народу? Хто так говорить, той дає доказ, що в його серці нема ні крихти-

ки любови до своєї Церкви й народу.

В останньому часі щораз більше появляється книжкою про сл. п. президента Кенді. Всі автори по-своєму підкреслюють його ідеалізм, його світлий характер, великий дух жертви і посвята для своєї Батьківщини та добре виховання, що його давав йому його батьки. Ось як він сам казав про виховання, що його дістав від свого батька: „Коли я був малий, то мій батько не багач був з нами, дітьми, але чи він був чи не був з нами, він став давав нам одне відчувати, а саме, що ми були для нього чимсь найважливішим у світі“.

Так і наші діти мусять бути чимсь найважливішим у світі для наших батьків, для Церкви, народу і для кожного українця. І якщо в нас буде таке переконання у відношенні до наших дітей, тоді для нас жадна фінансова жертва не буде завеликою, а радше очевидною, щоб тільки їх зберегти для нашого

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ШЛЯХЕТНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО СЕРЦЯ

Вже минуло півстоліття зусиль і праці, яку сестри Василіанки у Філадельфії, Па., при 1825 Ліндлей вул. викладають у виховання повірених їм сиріт і шкільної дитвори. Сиротинець СС. Василіанок — це одинока цього роду українська інституція в Америці, де вже від ранніх літ виховується дитвора в християнсько-українським душі. Крім цієї праці сестри зайнялися веденням цілоденної школи, для дітей з-поза сиротинця, яких є коло 400, і дитячого садка, до якого внаслідок 30 дітей.

До минулого року було так, що з браку місця сестри не могли прийняти всіх злочинних дітей до школи. Щоб зарекомендувати цьому, СС. Василіанки приступили в 1964 році до смілого задуму будови школи. Треба з призначенням відмітити, що до будови причинилися у великій мірі добродії цілої нашої країни, не жалюючи щедрих жертв. 3-го жовтня 1965 року відбулося посвячення новобудованої школи.

В новій школі гомонять дітотчі голоси, наука почалася, але на сходах тяжить це велике зобов'язання, сплатування довгів, затиєнних на будову.

Під час будови сестри були у великій матеріальній скруті. Бог вислухав молитов сиріт і шкільної дитвори та після ім щедрого добродія в особі п. Михайла Барана, родом з нашої Лемківщини, тепер замешкалого в Маямі Біч на Флориді, Пан М. Баран при кінці серпня 1965 року відіслав світову виставку в Нью-Йорк, аступив при цій нагоді до Філадельфії з наміром відіслати СС. Василіанкам, оглянути

Золотий Ювілей Українсько-Американсько Осередку в Дітроїті

Небагато українських організацій в США, які встояли півстоліття і живуть та діють. Таку організацію — Українсько-Американський Осередок — громадянство в Дітроїті привітали під час його 50-літнього концерту, академію і бенкетом 12 грудня м. р.

Заглянувши в життєпис У. А. Осередку, ви знаходите в ньому велику частку життя українських імігрантів у Дітроїті. Іхне громадське життя зосереджувалося при вул. Грейлінг в залі під червоним і вишло з неї в 1915 році, коли збудували Український Товариський Дім при тій же вулиці і розвинули в ньому живу діяльність. Це був початок організації, яка прийняла згодом назву Український Робітничий Дім. В 1932 році збудували дім при вул. Карпентер після продажу першого, і об'єдналися з т-вом Українська Громада з півні Дітроїту, перейменували на Український Американський Осередок, розбудували свій дім і поширили свою діяльність. В тому домі не тільки йшла велика громадська, культурна і мистецька робота Осередку з його бібліотекою і читальнею, але відбувалися також імпреси різних товариств і організацій. Там деякі досі знаходять свій осідок: Федерація Америк. Українців, Стейк Мінштен, Школа танків Авраменка, Муз. Т-во Воля, курси української мови, Капеля Вандуристів, хар. "Трембіта", Рідна Школа з Дитячим садком, різні братські Відділи УНС і УРС та інші.

У святковому дії голова Ювілейного Комітету, п. М. Прибила, привітав привітаних, після чого відіспівали американський гімн. Почесна гарт Кат. Вояшин Ветеранів ступила на ступінь до прапорами. І тісніше привітали відіспіли чл. п. през. Витвицькому і покланіям — членами.

Вступне слово про історію У. А. Осередку сказав голова і провідник Вечора п.

3 НАШІХ ВУДНІВ СТРАЙК І ВЕЧЕРНІЦІ

На політичному передзві в сіні мейора Ліндзі... Як би той наш мудрагель давав собі раду в такій скруті ситуації!

— Я поставив би справу трохи інакше, — відізвався пан магістер. — Я поділюю вашу, пане директоре, думку, що американці дуже зародний наряд, бо спершу зроблять балаган, а потім знаменито собі радять в тому балагані, завжди знаходять практичний вихід із безвихідного, здавалося б, положення. Таж цілий той страйк — це один великий скандал, і нам було його треба, як чирка на спині! Але управа міста і райової громади не загубили голови в безголов'ї — це такий факт, і за це їм честь і слава!

— Ех, ви, панове, говорите собі, що хочете, — відізвався у кутюжний якийсь громадянин, — а ви, оне, просямо-молю Господа, щоб страйк швидко закінчився до 29-го січня, бо я вже замовив собі стіл на бенкет і вечорниці "Червоної Калини", яких же ніколи не пропустю! Ох, брат, а які сукні пошили собі можіноті! Хай появляється в них у готелі "Астор" на Бродвей, то ніхто не вгадає, котра з них деботантка — жінка чи дочка?

Як знаєте, і оспод вислухав просяби - молюби вище-заданого земляка: страйк швидко закінчився вранці 13-го січня, і вже нічого не стоїть нікому на перешкоді, щоб взяти маніфестаційну участь в традиційній вечорниці "Червоної Калини" в Нью-Йорку.

— Так, так, — задумано позитав головою пан директор. — Критикуємо американців, що у них балаган, немає порядку, ні дисципліни, а я гадаю, що в таких випадках треба нам, українцям, почитися від них порядку. Я хотів би бачити котрогось з наших великих критиків чи політиків на мейнлвуд, Н. Дж.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передавати та свою пожертву на фонд "Свободи" та її видання: англо-молдовського "Українського Тижневика" і дитячого журналу "Веселка".

СПИСОК Ч. 11.

І. Бандура, Бруклін	\$25.00	С. Сенько, Філадельфія	2.00
І. Биха, Гарфілд	8.00	о. І. Ткачук, Нью-Йорк	2.00
В. Бабак, Нова	5.00	М. Федішук, Деметто	2.00
М. Духич, Шинга	5.00	А. Бернадін, Джоліст	1.00
В. Духич, Елізабет	5.00	Д-р М. Білик, Філа	1.00
Д-р Я. Мігачук, Парма	5.00	В. Вурак, Вунсакет	1.00
М. Мурованій, Мінніапіс	5.00	Н. Вурда, Боффало	1.00
М. Торик, Мек Кік Ракс	5.00	Д. Візанція, Нью-Брансвік	1.00
Д-р В. Сайкевич, Маттесон	4.00	А. Гнатюк, Форд Сіті	1.00
Я. Стоянін, Шинга	4.00	В. Гриньків, Дітроїт	1.00
П. Ваган, Понкер	3.00	С. Гутювич, Бруклін	1.00
Н. Бурбела, Розел Парк	3.00	Н. І. К. Гуран, Рочестер	1.00
В. Венгер, Нью-Йорк	3.00	М. Данчук, Виппаш	1.00
Р. Волчук, Нью-Йорк	3.00	І. Демків, Нью-Йорк	1.00
В. Воліньський, Клівленд	3.00	І. Демків, Л. Ай. Сіті	1.00
Н. Запучник, Шинга	3.00	Д. Домбчевський, Рочестер	1.00
Т. Касків, Ньюарк	3.00	Я. Захарків, Честер	1.00
М. Колодій, Клівленд	3.00	В. Кардашук, Шинга	1.00
І. Кутюк, Шинга	3.00	В. Кіндаль, Шинга	1.00
І. Ленчук, Елізгурст	3.00	М. Коваль, Л. На. Сіті	1.00
Ф. Мартинюк, Грімсбі	3.00	М. Ковбасюк, Сиракуз	1.00
М. Матіш, Ньюарк	3.00	І. Косик, Феніція	1.00
О. Навальковський, Філа	3.00	В. Котик, Вайндленд	1.00
І. Олійник, С. Дітріф	3.00	І. Ленчук, Нью-Йорк	1.00
З. Пелешко, Гаммонд	3.00	О. Лесюк, Лорейн	1.00
І. Прокотів, Пассейк	3.00	Г. Мендаль, Лорейн	1.00
Д-р М. Семчишин, Ньюарк	3.00	В. Місюренько, Пассейк	1.00
І. Сенчина, Торонто	3.00	М. Місінтин, Асторія	1.00
М. С. Стахів, Окленд	3.00	Д. Осадчук, Бріндпорт	1.00
М. Фенічинський, Метчел	3.00	В. Паша, Ірвінгтон	1.00
І. Фоменко, Монтерей	3.00	І. Полатайко, Філа	1.00
Д-р Г. Чарняк, Філа	3.00	В. Поцлійко, Дітроїт	1.00
Понкер, Н. П.	3.00	М. Провала, Юніондейл	1.00
С. Власевич, Розелл	2.00	А. Прохурин, Ньюарк	1.00
Ю. Войчук, Боффало	2.00	В. Ротченко, Ірвінгтон	1.00
Р. Воробкевич, Дітроїт	2.00	М. Романенко, Седл Врук	1.00
І. Голубов, Левіттан	2.00	А. Сельський, Дітріф	1.00
Е. Гомотюк, Гартфорд	2.00	В. Сельський, Лорейн	1.00
І. Давидюк, Гартфорд	2.00	В. Сидор, Нью-Йорк	1.00
Д-р В. Іванович, Чикаго	2.00	К. Синиш, Філадельфія	1.00
С. Задорожний, Пассейк	2.00	В. Соколовський, Рочестер	1.00
А. Запучник, Шинга	2.00	С. Стефанюк, Філа	1.00
В. Катречко, Ореж	2.00	І. Стець, Тускарлас	1.00
А. Клишшин, Асторія	2.00	І. Тішка, Деметто	1.00
Н. Т. Кухта, Парма	2.00	С. Тішка, Філадельфія	1.00
К. Ліпка, Вунсакет	2.00	П. Ткачук, Шинга	1.00
А. Маніло, Монтерей	2.00	Г. Фаден, Тітусвілл	1.00
К. Мінгаль, Філадельфія	2.00	В. Хмель, Плейфайлд	1.00
А. Ротковський, Вест Ореж	2.00	М. Школяр, Розелл	1.00
		Я. Кубів, Пінтсбург	0.90
		С. Гаврилюк, Понкер	0.60

НОВАЦІО І ПЛАСТІРІЯТ ПЛАСТОВОІ СТАНЦІЇ НЬО ЙОРК
просить Дітей та їхніх Батьків Нью-Йорку і околиці в неділю, 20 ЛЮТОВОГО 1966 р. о год. 3-й по пол. до Школи св. ЮРА, 215 Іст 6-та вул. в Нью-Йорку на

Баль у Княжині Сніжині
На бально урочистості виступи з реального і казкового світу. Взаємно провідити пл. сен. С. ГОРДИШІ при співпраці П. Сестричак і Вратичів.

Пластпрат у Гартфорд, Конн.
Запрошує Українське Громадянство Гартфорду в околиці на

КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНІЦІ
що відбудуться

в суботу, дня 29-го січня 1966 року
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 961 Ветерсфілд Аве., Гартфорд, Конн.
ДОВІРНИЙ ВУФЕТ В ЗАРЯДІ ВП. ПАНЬ.
Оркестра Е. РАДЗІОНАСА
Початок: год. 8:30 веч.
Побажаний вечірній одяг. Вступ: \$3-50, студенти \$2.00
Столиків замовляти телефонічно: Б. Козак, — 524-1421

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР В АМЕРИЦІ (УТЦ) повідомляє, що Термінологічна Комісія НТШ влаштує в рамках Українського Термінологічного Центру

ВИСТАВКУ УКРАЇНСЬКИХ СЛОВНИКІВ
Виставка відбудеться в приміщенні НТШ: 302 Захід 18-та вулиця, Нью-Йорк, в СУВОДУ, 29 СІЧНЯ 1966 р. від 11-00 год. ранку до 4-00 по полудні і в НЕДІЛЮ, 30 СІЧНЯ від 3-00 до 6-00 год. по полудні. Під час виставки будуть дані пояснення та доповіді. Пояснення до виставки: Іж. М. Пейжачинський, субота 11:30 та 2:30, неділя 3:30.
Доповіді: субота, год. 2:45 (безпосередньо після пояснень до виставки). Проф. д-р В. Лев: "Термінологічні проблеми у виданнях НТШ до 1939 р.". Іж. А. Вояк: "Синоніми в українській термінології".
Неділя, год. 2:45 (безпосередньо після пояснень до виставки). Ред. В. Давиденко: "Словник Подзвизна". Ред. В. Крашів: "Лексикографія в Українській ССР".
Виставка має на меті познакомити громадянство з нашими досягненнями в ділянці термінологічній та словництва і виявити їхні недоліки.
Запрошуються всіх заінтересованих осіб.

Український Конгресовий Комітет Америки — Відділ у Філадельфії
Субота, 22-го січня 1966 року
Год. 7:30 ввечері
БЕНДЖЕМІН ФРЕНКЛІН ГАЙ-СКУЛ
Брод і Грін вул.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ
В 48-МІ РОКОВИНІ ПРОГОЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТІ та
В 47-МІ РОКОВИНІ ПРОГОЛОШЕННЯ СОВОРНІСТІ УКРАЇНИ
МАСОВОЮ УЧАСТЮ В АКАДЕМІЇ ВІДЗНАЧИМ НАЙСВІТЛІШУ ДАТУ НОВОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ.

SCHOOL
A Trade Is Your Job Security
AUTO MECHANICS (Automatic Transmission)
TELEVISION SERV.
MACH. SHOP PRAC.
REFRIGERATION
OIL BURNER SERV.
MOTION PICTURE PROJECTIONIST
DIESEL REPAIR
WELDING
ENROL NOW!
Approved for Veterans
B'klyn YMCA Trade School
Established 1908
1115-1119 Bedford Avenue
Brooklyn 16, N.Y. MA 2-1100

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТСЬКІ КРУЖКИ при СІНТІ КОЛЕДЖІ І КОЛОМБІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
запрошують всіх Студентів на

ВЕСЕЛИЙ ВЕЧІР з МИКОЛОЮ ПОНЕДІЛКОМ
в неділю, 30-го січня 1966 року
о год. 6-й веч.
в INTERNATIONAL HOUSE, 500 Riverside Dr.
Вступ: \$1.00

АДВОКАТ JOHN ROMANITION
повідомляє своїх ВШ. Клієнтів і Громадянство про ПЕРЕНЕСЕННЯ СВОЙОГО АДВОКАТСЬКОГО БЮРО до

TRIDENT SAVINGS & LOAN ASS'N BLDG при
760 Clinton Ave., NEWARK, N. J. Tel.: 371-1212

Dr. ROMAN S. HOLLAT: SHORT HISTORY OF THE UKRAINIAN FREE UNIVERSITY
Ціна: \$1.00
SVOBODA, 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J. 07303

Мейнлвуд, Н. Дж.
3 ПОМИНОК — ПОЖЕРТВІ ДЛЯ ВДІВ І СІРІТ

Мейнлвуд, Н. Дж. — Згідно з церковним і народним звичаєм дружина і діти пок. Дм. Пташніки, уродженця Буковини, рішили відзначити 40-дення з дня його смерті поминальним Богослуженням з панахидою та обідом. Запрошено не тільки родину, але і багатьох мешканців Жалови, а також і теперішніх приятелів родини в Америці.

І так у суботу 13 листопада 1965 о. митр. А. Селедін відправив у церкві Св. Тройці в Ірвінгтоні Богослужбу з панахидою, після чого присутні перейшли до дому пп. В. Пелехатих у Мейнлвуд на обід. О. митр. Селедіна поблагословив тризну. При гутірці, споминуючи пок. Дм. Пташніку, на пропозицію п. Б. Давидюка рішено перевести збірку на зашнєнці в Європі на Фонд вдів і сиріт і цим способом звеличати пам'ять покійного, що так любив свій

Лазечка і С. Хом'яка, а відтак відчитав ювілейні привіти і викликав представників організацій, що усно складали привіти.

Маруся Бек, як завжди, захопила аудиторію. Золота річниця — сказала вона — це не золото, що спонукало піонерів чи діячів до їх діяльності. Тільки любов до всього національного, тільки свідомість, що треба жити не для себе, а для громади, що ідеали, які визначають цінність життя людини — це було тим золотом, що їх вело до вершин осягів. Честь і слава їм, тим нечисленным ініціаторам і діячам, що робили за всіх і привели У. А. Осередок до 50-ліття.

Голова Осередку, О. Віхар, закінчив цей гарний Вечір подякою для старої еміграції, яка потрапила весті стільки років таку всебічну діяльну установу і передати її своїм дітям і внукам. Він пригадав імена провідників, таких як: І. Баран, Підгайний, адв. І. Панчук, В. Довгань. А потім згадав тих, що виступали на сцені, артистів, співаків, музикантів та танцюристів, назвавши деякого поимено, як диригента П. Сікорського, О. і Марусю Явних, Параску Ракліньську і її дочку Олесю Гвайт, Івана Атаманця і Надю Віхар.

Прявні відіспівали український гімн. При столах було 325 осіб.

В. Пест-вич

У КИСВІ РЕГАБІТУЛЮВАЛИ... ІМПЕРАТРИЦЮ
(Закінчення із сго. 2-01)

царських крилах сидять те-... українського буржуазного пер у Маріїнському палаці наслідками. Шелест, Шербицький, Котченко, Ковпак... Певно, не зле себе почувати, демонструючи перед мужніми українськими відвідувачами факт, що пани не тільки родяться, а й робляться.

Та хоч у столиці "судебної" України вже дозволяється вишановувати навіть деякого з Романових, борони Боже згадати там боляй одним прихильним словом Івана Вигинського; Івана Мазепу, Петра Дорошенка... Це відразу зарахують до вини в Москві кремлівські дія-... в жє навчилися "посудувати" жертв з їхніми катями. Це ж за їх наказом водночас, регабітували" Постишева і Скрипни-

9-1-66 р. Бразилія.

НАД УЗБЕРЕЖЖЕМ ІСПАНІЇ, БЛИЗ СЕРЕДЗЕМНОГО МОРЯ, ЗУДАРИЛИСЬ в повітрі американський бомбардувальник Б-52 і літак-танкер КС-135 під час операції наповнювання великого військового літака паливом. З-посеред 12-ох членів залоги обох машин — 5 згинув, решту врятовано та відвезено до шпиталю в найближчому місті Алімері. Першими зауважили ту катастрофу в повітрі шкільні діти й закрили владі, які проте могли тільки повести рятувальну акцію, коли обидві великі машини впали на землю й розбилися.

бл. п. інженер РОМАН ОЛЕКСІЙ
СОТНИК УГА

Похорон відбувся у вівторок, дня 11-го січня 1966 р. з Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ВАЛЕРІЯ — дружина
КСЕНІЯ — дочка
ДМИТРО — син
Д-р МИХАЙЛО ПРИСТАП — зять

Вулак: РОЯНД, АННА МАРІЯ, ЛЮСІЯНД, АЛЕКСАНДЕР, АЛЕКСАНДЕР, АНДРІАН, БЕРНАДЕТТА, МИХАЙЛО

У В-ВІ "СВОБОДА" ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ НОВА КНИЖКА ГУМОРИСТИЧНИХ НАРИСІВ!

Микола Понеділок

СМІШНІ СЛЮЗИНИ

Обгортка і ілюстрації Е. КОЗАКА

Стор.: 278, м'яка оправа \$3.50, тверда оправа \$5.00
Замовлення і належність (чек або М. О.) слати:

SVOBODA
P. O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

